

Van de redactie – Redactioneel

De coronacrisis heeft de discussie over een gezonde levensstijl en de al dan niet individuele verantwoordelijkheid hiervoor nieuw leven ingeblazen, toen opviel dat een aanzienlijk percentage van de COVID-19-patiënten op de intensive care-afdelingen ernstig overgewicht had. Meer dan ooit blijkt gezonde voeding van levensbelang in de welvaartsstaat. In zijn artikel analyseert Jon Verriet de even moeizame als hardnekkige pogingen van het Nederlandse Voorlichtingsbureau voor de Voeding om vanaf de Tweede Wereldoorlog de bevolking tot een gezondere levensstijl te brengen. In de jaren zeventig hield het Bureau uiteindelijk met name het individu daarvoor verantwoordelijk, en niet (ook) de overheid of de voedingsindustrie. Van praktische tips tot een omvangrijke gezondheidsideologie: achteraf gezien heeft al die bevolgenheid niet kunnen voorkomen dat obesitas en pandemie op noodlottige wijze bij elkaar kwamen.

Ook een andere actuele kwestie wordt weerspiegeld in dit nummer. Het Nederlandse slavernijverleden staat in 2021 in het brandpunt van de belangstelling, met een rijke oogst aan publicaties, de innovatieve tentoonstelling *Slavernij* in het Rijksmuseum en een niet aflatend publiek debat over schuld en excuses. De bijdrage van Tim van Polanen onderstreept dat slavernij al vanaf de achttiende eeuw door Nederlandse wetgeving werd gesanctioneerd, ook voor slaafgemaakten die uit de koloniën in Nederland waren gearriveerd. Van Polanen buit zijn vaardigheden als jurist en historicus uit in zijn analyse van het lot van drie slaafgemaakten uit Curaçao, Claas, Bastiaan en Snak, die na hun aankomst in Nederland deels vergeefs hun vrijheid bepleitten met een beroep op het ‘principe van de vrije grond’. Dit hield in dat op Nederlands grondgebied in West-Europa slavernij niet toegelaten was. De jurisprudentie van deze rechtszaken leidde in 1776 tot regelgeving die noodlottig was voor de naar Nederland gevluchte slaafgemaakten.

Dit nummer van *BMGN – Low Countries Historical Review* bevat een bijzonder discussiedossier. In 2017 publiceerde Jesse Spohnholz zijn veelgeroemde en prijswinnende reconstructie van de mythe van het Convent van Wesel van 1568, de kerkvergadering die beslissend zou zijn geweest voor de organisatie van het protestantisme in de Lage Landen, maar die naar alle waarschijnlijkheid nooit heeft plaatsgevonden. Philip Benedict bespreekt dit boek en grijpt de gelegenheid aan om zijn waardering uit te spreken voor Spohnholz’ grondige analyse, maar oefent tegelijkertijd fundamentele kritiek uit op diens geschiedfilosofische conclusies over objectiviteit en bronnenkritiek, opvattingen die volgens Benedict het zicht op de betekenis van de mythe van Wesel voor de ontwikkeling van het protestantisme lelijk belemmeren. Spohnholz heeft de handschoen opgepakt. Zijn uitgebreide weerwoord biedt inzicht in de wording van zijn bevindingen over ‘Wesel’ en zijn metahistorische opvattingen, en hoe deze zijn analyse van de oorsprong van het Nederlandse protestantisme hebben gevoed.

Tot slot vindt u achterin de inhoudsopgave van jaargang 135. Vanaf heden mag u in het eerste nummer van het nieuwe jaar telkens een overzicht van de voorbije jaargang verwachten.

Ik eindig graag met bijzonder heuglijk nieuws: sinds dit jaar is de digitale versie van BMGN – LCHR verhuisd naar openjournals.nl, een duurzaam *diamond open access* tijdschriftenplatform dat in Nederland tot stand gekomen is door een samenwerking tussen KNAW, NWO en Stichting OPUS. De nieuwe website behoudt het vertrouwde webadres www.bmgn-lchr.nl en ook het volledige archief van BMGN – LCHR uit de periode 1970-2020 is overgezet naar openjournals.nl en blijft dus online raadpleegbaar. De digitale editie van dit eerste nummer uit jaargang 136 treft u dus op onze nieuwe website aan.

Namens de redactie,

DIRK JAN WOLFFRAM

From the Editors – Editorial

The COVID-19 pandemic has revived the debate on a healthy lifestyle and the postulation whether or not this relates to individual responsibility after it was observed that a significant percentage of the patients in intensive care wards were severely overweight. More than ever, it seems that a healthy diet is of vital importance to the welfare state. In his article, Jon Verriet analyses the both arduous and persistent efforts of the Dutch Nutrition Education Bureau (Voorlichtingsbureau voor de Voeding) since the Second World War to entice the population to embrace a more healthy lifestyle. Eventually, in the 1970s, the Bureau predominantly placed this responsibility on the individual, rather than the government or the food industry. From practical tips to an elaborate health ideology: in retrospect, all this eagerness has not been able to prevent the fatal encounter between obesity and the pandemic.

Another current debate is treated in this issue. The Dutch legacy of slavery is the focal point of attention in 2021 with a rich array of publications, the innovative exhibition *Slavernij* at the Rijksmuseum, and the ongoing public discussion on apologies and reparations. In his contribution, Tim van Polanen demonstrates that from as early as the eighteenth century slavery has been sanctioned by Dutch jurisdiction, also for enslaved people that arrived in the Dutch Republic from the colonies. With his joint expertise in law and history, Van Polanen reconstructs the fate of three enslaved men from Curaçao, Claas, Bastiaan and Snak, who after their arrival in the Netherlands pleaded for their freedom in court, basing themselves on the free soil principle which enacted that slavery was not permitted in the Dutch territory in Western Europe. The jurisprudence of these court cases led to a resolution of the States General in 1776 which had fateful consequences for enslaved people who fled to the Netherlands.

This issue of BMGN – *Low Countries Historical Review* also contains a discussion. In 2017, Jesse Spohnholz published his ambitious and multiple prize-winning reconstruction of the myth of the Convent of Wesel in 1568, the church assembly that supposedly was of major importance for the institution of the Reformed Church in the Low Countries, but that has likely never taken place. Philip Benedict discusses this book, praising Spohnholz for the

erudition of his analysis, but he also fundamentally criticises his metahistorical conclusions regarding objectivity and source criticism. According to Benedict, these statements severely hinder the understanding of the significance of the myth of Wesel for the development of the Reformed Church. Spohnholz took up this challenge. His elaborate response offers insights into the reasoning behind his conception of 'Wesel' and his metahistorical views, as well as how these affected his analysis of the origins of Dutch Protestantism.

Lastly, at the back of this issue the table of contents for volume 135 is included. From now on, you will find such an overview of the previous year in every first issue of a volume.

I conclude this editorial with very joyful news. The digital publication of BMGN – LCHR has moved to openjournals.nl, a sustainable diamond open access journal platform in the Netherlands which is the result of a collaboration between KNAW, NWO en Stichting OPUS. The new website can be found at the same old web address www.bmgn-lchr.nl. The complete digital archive of BMGN – LCHR covering the period 1970-2020 has been transferred to openjournals.nl as well and remains accessible online. So, you can find the digital edition of this first issue of volume 136 on our new website.

On behalf of the editorial board,

DIRK JAN WOLFFRAM